

Rapport van Jan Robert BLOK, geboren 13.5.'20 te Oegstgeest.

Betreft illegale werkzaamheden in Nederland.

Mei 1940 - Augustus 1940:

Op den dag van de capitulatie probeerde ik met Ch.O.v.d.Plas en A.C.J.Reitsma beiden woonachtig in Oegstgeest in dien tijd (thans gefusilleerd, opmerking Ned.D.Madrid) uit Ymuiden naar Engeland te komen. Wij waren te laat en keerden huiswaarts.

E

Enige dagen later maakten wij drieën te samen met Donald Hoogerwaard en Henk Mok allen uit Oegstgeest afkomstig een sabotageplan. Opzet was het laten springen van de zoogenaamde "Kaagbrug" over de Leede (spoorlijn Amsterdam - Den Haag). Dit plan werd ver-raden door Dr.Hoogerdoorn te Oegstgeest, die financiële steun zou verleen. Alleen mijn naam was hem bekend, er waren geen bewijzen tegen mij; desondanks werd ik drie maanden (Juni, Juli, Augustus '40) in Scheveningen vastgehouden. Na mijn vrijlating kreeg ik een officiële aanzegging van den Burgermeester mijner gemeente, met verbod gedurende een jaar in Oegstgeest te wonen.

Augustus 1940 - December 1940:

Ik nam mijn intrek toen bij mijn Oom, Dr.J.Kluwberg, Koningin-negracht 28, Den Haag, teneinde de polytechnische school te bezoeken. In Den Haag kwam ik in aanraking met van BEEK woonachtig te Rotterdam (Charlois), die mij naar Engeland zou kunnen helpen. In Den Haag leefde hij onder de naam van Vliet, aan het einde van de Laan van Meerder-voort. Het ging niet door. van Beek beweerde voor een Nederlandsche organisatie te werken en verzocht mij hem op de hoogte te houden van de troepensterkte in Den Haag en omgeving, hoofdzakelijk het Westland, hetgeen ik in wekelijksche rapporten deed.

Door van Beek kwam ik in aanraking met een zekeren de Bruyn (eerst wonend te Scheveningen later te Wassenaar), die uiteindelijk mijn rapporten ontving, met Engeland in verbinding stond en wist, dat ik van Beek aan wapenen en munitie hielp, die ik met hulp van D.Hoogerwaard en H.Mok, uit de Kaag, voornamenlijk bij de Warmonderbrug opvischte. Hij vroeg mij met van Beek de relaties te verbreken, liet zijn verbinding met Engeland doorschemeren en gaf mij eenigen tijd later (voor mijn vertrek naar Amersfoort) HET CODENUMMER H.Z.1224

Krieger
Intusschen had ik de polytechnische school verlaten en mijn vader, Prof. Dr. H. P. Blok te Oegstgeest, in vertrouwen medegedeeld, dat ik mij met belangrijker werk bezig hield. (Ik vermoedde toen iets omtrent mijn vader, aangezien hij plotseling een voorliefde kreeg voor wandelen in Noordwijk en Kaag en omgeving en veel vreemden ontving). Hij vroeg mij of ik auto reed en na mijn bevestigend antwoord vroeg hij of het H7 of 7 was. Ik begreep het!! Ik ben later te weten gekomen, dat hij in deze veel met de volgende mensen te maken had: den Heer A. Krieger te O. (lector te Leiden, oud zee-officier en in '14-'18 van de Ned. Intell. Serv.), J. Houck te den Haag (Dir. der Hofstad bank), een zekere "Tientje", half Indisch, jaargenoot van mijn vader, te den Haag en nog een oud Schout-bij-Nacht te O., wiens naam me ontschoten is. Olivier.

Dec. '40-Jan. '41:

Eerste opdracht van d. Bruyn was het in kaart brengen van "de Stompert", in de omgeving van Soesterberg tusschen Utrecht en Amersfoort. Ik ben toen een maand in Amersfoort geweest, rusthuis "Zon en Schild", waar ik door bemiddeling van een vriend van vader, Dr. Fortanier, te Leiden (Rijnsburgerweg) zou komen "rusten". Ik heb de opdracht uitgevoerd, fixatiepunten de Dom en Lange Jan. Bij mijn terugkomst was de Bruyn verdwenen en ik gaf de papieren aan mijn vader. Resultaat: zwaar bombardement, hoofdzakelijk brandbommen, met het oog op dennehouten-camouflage.

Jan. '41 - Juni '41:

de Bruyn nog steeds onvindbaar. Ik ging naar A'dam, omdat een zekere Jaap Donker uit Wassenaar, die ik aan wapenen had geholpen, ~~en~~ was gearresteerd en in Scheveningen zat. In A'dam op de Willemsparkweg gewoond (no. 178) bij een familie van Hoek.

Begin Juni kwam J. Donker wegens gebrek aan bewijs vrij. Kreeg bericht van de Bruyn om naar Hotel Huis ter Duin in Noordwijk te gaan.

Juni '41 - Sept. '41:

In Huis ter Duin veel Duitsche officieren uit Duitschland en Frankrijk om weer bij te komen. Ik heb hier een kaart van het afweergeschut en zeegeschutstelling bij de vuurtoren gemaakt. Gevolg: bombardement. Rapporten geschreven over stemming in Duitschland. Veel gestolfd en gezwommen.

Sept. '41 - Febr. '42:

de Bruyn beval me in een bar "le Berry", Houtstraat, den Haag, aan te pappen met een zekere Hilde Leonore Alsen, een Duitsch vrouwtje, gescheiden, eigen naam Brünsmann, 20 jaar in Holland, geboren te Osnabrück in 1904. Zij woonde in de J. P. Coenstraat 38. Zij was goed bevriend met hooge Duitsche officieren in den Haag. Ik werd door de Bruyn aan haar voorgesteld, pakte met haar aan en ging met haar samen wonen. Ik kwam toen in nauw contact met: O. Bertram (vlieg.officier, instructeur), K. Keitel (le Luitenant-vliegenier, neef v.d. veldmaarschalk), K. Christiaanssen (Pr. Chef der Messerschm., onbelangrijk), Fr. Christiaanssen (koerier tusschen Berlijn en zijn vader, ook missies naar Madrid; belangrijk en rede van mijn verhouding met Mevr. A.).

Ik hielp de Bruyn aan Leica negatieven (4 stuks) van vliegveld Valkenburg, (stafkaarten), die ik maakte in en door Chr. gehuurd huis te Marlot, den Haag, voor hogere Duitsche officieren. Gevolg: Valkenburg gebombardeerd, onbruikbaar.

(kaarten van Keitel)

Van Fr.Christiaanssen niets te weten gekomen dan onbelangrijk rapport over strubbelingen met Spanje na aftreden van pro-Duitsch minister van Buitenl.Zaken en een aankondiging van Görings komst in Rotterdam.Station Rotterdam gebombardeerd,pantsertrain niet getroffen.Ik heb mijn vader iedere week een rapport gegeven over de troepensterkte en verplaatsingen in Z-Holland.

Met de Bruyn besprak ik zekere plannen over een bepaalde werkwijze in de bezette gebieden.Hij was enthousiast over mijn ontwerp en stuurde me naar Parijs naar een zekere Domke (Wolfgang), Rue des Presles 68/69,om contact te zoeken met de Armée de résistance.

Febr.'42 - Sept.'42:

Trein naar Roozendaal,bus naar Putten en de grens over met behulp van een Belg,die op de hoogte was.Daarna tram naar Antwerpen en de trein naar Parijs.Domke gevonden.Hij bleek een oud schoolgenoot te zijn.Ik vond kamers in een klein hotel achter de Place Pigalle,doch ik heb bijna altijd bij W.Domke gewoond.Hij was een uitgeweken Duitscher,een Jood,voor Nazi-regime in Frankrijk aangekomen,genaturaliseerd.Wij hebben veel besproken,doch niets besloten.Langs dezelfde route ben ik teruggekeerd naar Holland.

Begin Juni werd ik in een relletje gewikkeld op het Spui in den Haag,met vele anderen gearresteerd en gefouilleerd.Er werden 120 pond sterling en 950 dollars op me gevonden,die ik dien morgen als geldbelegging van een zekere J.de Koning,IJscubweg,den Haag, had gekocht.Ik werd naar R'dam gebracht,waar ik 3 dagen heb vastgezeten wegens deviezen-overtreding.Het geld werd in beslag genomen en ik werd overgebracht naar de Sicherheits-polizei,aangezien men papieren (metro- en theaterkaartjes)op me vond,die op recent verblijf in Parijs wezen,terwijl een onderzoek uitwees,dat ik hiervoor geen geldige papieren had gehad.Ik heb 3 maanden in R'dam gevangen gezeten op het hoofdbureau van Politie,Coolsingel,wegens "Unerlaubter Grenzüberschritt".

Sept.'42 - Nov.'42:

Bij mijn ouders in O.gezeten,af en toe naar den Haag,naar Mevr.A.,waar ik bericht kreeg,dat H.Berends uit Hamburg tot Duitsch gouverneur in Smolensk was benoemd.Bij Mevr.A. heb ik kennis met hem gemaakt en rapport hierover geschreven,wat ik aan mijnvader gaf.Sedert mijn terugkomst uit R'dam was de Bruyn verdwenen en heb ik geen bericht meer van hem gehad.

Nov.'42 - Juni '42:

Gedeeltelijk in den Haag,gedeeltelijk in O.gezeten.Alle "kennissen" van Mevr.A.waren verdwenen en ik verbrak langzamerhand onze verhouding.Ik hield me in April en Mei meer met wapenen bezig,die ik kocht in de Dixy-bar op het Spui te den Haag,van op verlof zijnde Ned.SS-vrijwilligers,die niets deden dan drinken en met vrouwen meegaan en altijd schulden en geldgebrek hadden.De "zaken" werden afgehandeld bij een zekere Verploegh,Lange Poten,den Haag,een dubieuze schoonheidssalon.Eind Mei werd een zekere "Eenarm" (naam onbekend),van wien ik veel had gekocht (ik leverde eerst aan een zekere Honig,zwager van Ritsma,na diens arrestatie aan mijn broer Wouter)gearresteerd wegens het stelen van wapenen en munitie uit

magazijnen en van vrienden.'s Morgens vroeg was er een inval in de Lange Poten.Ik was net aanwezig en vluchtte over daken door Heck's Caf  taria.Ik ging toen direct naar R'dam,waar ik mijn vader opbelde.(Ik durfde niet naar huis,omdat Verploegh mijn adres bij Mevr.A.en Mevr.A.het adres in O.kende).Mijn vader kwam.Ik deelde hem alles mede,tevens het ontwerp,waarvoor ik indertijd naar Parijs ben geweest.Ook hij was enthousiast en beloofde me direct E.W.v.Kleffens,studievriend en F  rstner op de hoogte te stellen,zoodat alles zou worden bespoedigd.Hij gaf me f.1800.- mee en ik vertrok naar Eindhoven,alwaar een zekere Roels,met wie ik in den Haag te doen had,me de grens over hielp.

Juni '43 - Nov.'43:

In België nam ik de tram naar Antwerpen.Logeerde een week bij Roels.Kreeg het adres van iemand in Kortrijk en vertrok hierheen.Fransche grens over.Nam de tram naar Lille en de trein naar Parijs.In de trein maakte ik kennis met een zekere Gerard van der Ark,wonende in Rijswijk en Parijs,die vermoedde,dat ik geen paieren had en mij aanbood in hetzelfde huis als hij te komen wonen,Rue Col.Moll 19 (xvii).Domke was nog steeds onvindbaar.Ik logeerde 3 maanden bij van der Ark en kwam tot de ontdekking,dat de man een dubieuze figuur was (hij werkte als aannemer in Frankrijk;verdiende geld met horloges te smokkelen van Besan  on naar Holland;hielp uitgeweken Hollanders,die niet in Duitschland wilden werken,aan werk in Frankrijk voor de Duitschers).We kregen woorden.Mijn geld was op.Hij wilde mij in Laon op een vliegveld als tolk voor Duitschers laten werken.Ik weigerde en vertrok eind Sept.met de nachttrein,met als bestemming Toulouse.(v.d.Ark had bij hoog en bij laag beweerd,dat die trein altijd stampvol was en nooit gecontroleerd werd,hijzelf ging 1 x per 2 weken).In Vierzon werd ik door de Duitschers gearresteerd en overgebracht naar Bourges,waar men zei,dat ik tot 3 mnd.was veroordeeld,om dan naar Duitschland te worden getransporteerd.Tevens deelde men mij mede,dat ik,als ik vrijwillig een contract ondertekende,na 1 maand zou gaan en als vrij man eerst een week in Parijs inkoop mocht doen en mijn arbeidsveld zelf kiezen.Ik tekende en werd na 1 maand naar Parijs getransporteerd,waar ik niet vrij,doch in de z.g.P  pini  re (Caserne de la...) werd opgesloten.Na 3 dagen werd ik gehaald en met 2 anderen,begeleid door 3 Duitschers,naar Gare de l'Est gebracht.Hier wist ik te ontsnappen.Ik begaf me direct naar N  mours naar een Mej.Pyrzik,dochter van een Pool,met wie ik in Bourges in de cel had gezeten.Zij bracht me in kennis met een zekere L.H  bscher,Hollander,Chat."La Paillette","Moncourt-Fremoville,waar ik W.v.d.Aalst leerde kennen,die me weer het adres gaf van een Hollander in Targan (Gironde).Ik begaf me erheen,bij Bordeaux,en leerde den Heer P.Gischler,Hollander,Chat."Bruffaneau" kennen en zijn schoonmoeder,Freule van As van Wijk.(P.Gischler is een broer van een zekere Gischler,directeur van v.Es & v.Ommeren in Londen).Deze hielpen me aan een zekere Michel Luro te St.Jean le Vieux,door bemiddeling van hun meesterknecht,Arno Luro.

Begin Nov.ging ik op weg van Targon over Bordeaux,Bax,St.Palais,St.Jean Pied de Port,St.Jean le Vieux,over de Fr.-Spaansche grens naar Val Carlos,waar ik 6 of 7 Nov.aankwam.Van daar werd ik getransporteerd naar Pamplona,van Pamplona naar Lecumberri,van waar ik direct een brief schreef aan Min.E.N.v.Kleffens.Ik gaf het schrijven mee aan een vertrekkende Australi  r: Allan Mc Sweeney,te bereiken Australiahouse,the Strand,London.

J.R.Blok.